

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3460/2024. (XII. 13.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.164/2020/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Fővárosi Törvényszék 18.P.22.653/2017/39. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.613/2019/5/II. számú ítélete, továbbá a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.164/2020/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel azok álláspontja szerint ellentétesek az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével, 28. cikkével, valamint a C) cikk (1) bekezdésével, az R) cikk (2) bekezdésével és a T) cikk (3) bekezdésével.
- [2] 2. Az indítvány benyújtását megelőző bírósági eljárásnak az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következőképpen foglalhatók össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó keresetet nyújtott be a Kaposvári Törvényszék mint alperes (a továbbiakban: alperes bíróság) ellen, bírósági jogkörben okozott kár megtérítése céljából. Keresetében arra hivatkozott, hogy a Siófoki Járásbíróságon a szerződés megszüntetésének jogszerűsége megállapítása, valamint az eredeti állapot helyreállítása tárgyában indított perben (melyben a Kaposvári Törvényszék hozott jogerős határozatot – a továbbiakban: előzményper) a Siófoki Járásbíróság a per lefolytatása során megsértette a per észszerű időn belül történő befejezéséhez és tisztességés eljáráshoz való jogát.
- [4] 2.2. Az előzménypernek az indítvány elbírálása szempontjából lényeges eseményei a következők.
- [5] Az indítványozó 2012. január 16-án a Siófoki Járásbíróságon keresetet terjesztett elő egy gazdasági társasággal szemben (a továbbiakban: alperes), ingatlan adásvételére irányuló szerződés megszüntetésnek jogszerűsége tárgyában; a foglaló és vételárelőleg, a foglaló kétszeres összege, az általa átadott lámpatestek és tartozékok értéke, és a szerződéskötéssel felmerült költségei megfizetését kérte kártérítés címén. A szerződés egy félkész állapotban levő lakóingatlan 1/2 tulajdoni hányadára vonatkozott és rögzítette azokat a műszaki jellemzőket, amelyekkel a kész lakásnak rendelkeznie kell. A szerződés megkötésével egyidejűleg az ingatlan vételárából az indítványozó vételárelőleg és foglaló jogcímén megfizetett 6 000 000 Ft-ot, a vételár következő részletének megfizetését sikeres fűtéspróbához kötötték, a fennmaradó összeget a mennyiségi és minőségi hiánypótlás nélküli műszaki átadást követően kellett volna megfizetni. Mivel az indítványozó által jelzett hibák, hiányosságok kijavítására az általa kitűzött póthatáridőben sem került sor, az indítványozó a szerződéstől elállt.
- [6] A per első, 2012. február 14. napján tartott tárgyalásán a – Magyarországon elterjedt vezetéknevű – bíró elfogultságot jelentett be figyelemmel arra, hogy az alperes ügyvezetője személyes ismerőse. Erre tekintettel a per másik bíróra került átszignálásra, aki mellett alkalmanként jegyzőkönyvvezetőként egy, a korábbi bíróval meg egyező férjzett vezetéknevű bírósági ügyintéző is eljár.
- [7] Az alperes egy későbbi tárgyaláson ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben arra hivatkozott, hogy az indítványozó szerződéstől való elállása érvénytelen, mivel a szerződésben kikötött fizetési kötelezettségének többszöri felszólításra sem tett eleget, ami az ő késedelmét kizárta; így a szerződés nem az indítványozó, hanem az ő elállási nyilatkozata folytán szűnt meg. A teljesítés megghiúsulásáért az indítványozó felelős, ezért a foglalót elvesztette és kártérítés sem illeti meg. Hivatkozott továbbá arra, hogy az indítványozó részére elvégzett átalakítások miatt a lakást csak jelentős értékcsökkenéssel tudta értékesíteni, ezért beszámítási kifogást terjesztett elő az indítványozóval szemben.

- [8] A bíróság számos tanút meghallgatott; az ingatlan új tulajdonosai az eljárás során kevéssé voltak együttműködők. A 2012. augusztus 29-i tárgyaláson az indítványozó szakértő kirendelése iránti bizonyítási indítványt terjesztett elő, melynek a bíróság helyt adott; kirendelésére 2012. október 29-én, a szakvélemény előterjesztésére december 12-én került sor. A 2013. január 23-i tárgyaláson az eljáró bíró a tárgyalást berekesztette, a határozat kihirdetését 2013. február 6. napjára elhalasztotta; ekkor azonban a bíróság a tárgyalást ismételten megnyitotta, mivel az eljáró bíró szükségesnek tartotta helyszíni szemle tartását, és szükség szerint a szakvélemény kiegészítését. Az indítványozó 2013. február 18. napján érkezett beadványában kérte a szakvélemény helyszíni szemle tartása alapján történő kiegészítését, majd ezt a bíróság 2013. április 22. napján elrendelte. Az új tulajdonos magatartása okán a szakértő a kiegészítő szakvéleményét 2013. szeptember 25-én terjesztette elő. A bíróság 2014. január 19-én kelt ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az indítványozónak a vételárelőlegként és foglalként megfizetett összeget, valamint az egyéb, megjelölt költségeit; az ezt meghaladó kérelmeket elutasította.
- [9] A Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2014. június 12. napján kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezésben foglaltakkal kapcsolatban kifejtette, hogy a felek a következő vételár részlet kifizetését ahhoz kötötték, hogy a próbafűtés sikeresen befejeződjön, vagyis az ingatlan fűtésrendszere kétséget kizáróan kiépüljön. A meghallgatott tanúk vallomása és a csatolt, a gázkazán beüzemeléséről szóló igazolás alapján az a következtetés vonható le, hogy a próbafűtésre határidőben sor került.
- [10] Az indítványozó a jogerős ítélet ellen perújítással élt, azt azonban a bíróság mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasította. Az indítványozó az alperes ellen felszámolási eljárást kezdeményezett, melynek során a bíróság jogerős ítéletével megítélt követelése nem térült meg.
- [11] 2.3. Az Alkotmánybíróság által vizsgált eljárásban az indítványozó keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperes bíróságot az alapvető jogait ért sérelem okán 3 100 000 Ft kártérítés, továbbá 7 113 252 Ft vagyoni kára megtérítésére, mivel a Siófoki Járásbíróság a per lefolytatása során megsértette a per észszerű időn belül történő befejezéséhez és tisztességes eljáráshoz való jogát. Álláspontja szerint a per elhúzódása az alábbi okokra vezethető vissza: az eredetileg kijelölt bíró másfél hónapig késleltette a per megkezdését, amikor csak az első tárgyaláson jelentette be az elfogultságát és nem a keresetlevél kézhezvételét követően, amikor ezt a tényt észlelnie kellett. Az eljáró bíró eltúrta, hogy a tulajdonos tanúk két alkalommal se tegyenek eleget az idézésben előírt kötelezettségüknek. Nézete szerint a legnagyobb késedelmet az okozta, hogy a bíró 2012. október 29. és 2013. szeptember 30. közötti időszakban olyan kérdések vizsgálatával bízta meg a kirendelt műszaki szakértőt, amelyek a per eldöntése szempontjából nem bírtak jelentőséggel; a pert az iratokból el lehetett volna dönteni. A szakértői válaszokat a bíró fel sem használta az ítélet indokolásához, ami azt bizonyítja, hogy a szakértői vizsgálat lefolytatása értelmetlen volt. Állítása szerint a 2014. január 17-i tárgyaláson a bíró nyilvánosan elismerte, hogy a pert az iratokból és tanúvallomásokból régen eldönthette volna, de ez nem került bele a tárgyalásról felvett jegyzőkönyvbe. Az indítványozó nézete szerint az észszerűtlenül elhúzódott perrel az eljáró bíró segítséget nyújtott az alperesnek abban, hogy a céget a vagyon kimentése után fantomizálja és megakadályozza az indítványozót a megítélt összeg behajtásában.
- [12] A tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az indítványozó szerint azzal sértette meg az eljáró bíró, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) számos szabályát az eljárás során megszegte. A bíró az általa a per során rendelkezésre bocsátott bizonyítékokat nem értékelte megfelelően, az elvárható műszaki-technikai tudással nem rendelkezett, így nem tudott eleget tenni a Pp. 3. § (3) bekezdésében és 141. § (2) bekezdésében írt tájékoztatási kötelezettségének és a 221. § (1) bekezdésében írt kötelezettségének. A bíró a per folyamán egyetlen alkalommal sem tájékoztatta a felperest, hogy mely tényt szükséges további bizonyítékokkal alátámasztania; az adott tényállásra vonatkozó egyediesített és teljeskörű tájékoztatások egyáltalán nem történtek. Álláspontja szerint a bíró pártatlanságát kétségessé teszi, hogy „kirívóan nagy számú jogszabályt sértett meg az eljárás során”, melyek megakadályozták jogai érvényesítésében, viszont nem akadályozta meg a per elhúzására irányuló cselekményeket. A 2014. január 17-i tárgyalási jegyzőkönyvet a bíró a valóságtól eltérő módon rögzítette. Amennyiben az elfogultságát bejelentő bíró és az azonos vezetéknevű jegyzőkönyvvezető házasként voltak, az megalapozná, hogy a bíró és az alperes között meg nem engedhető kapcsolat állt fenn. Ezért indítványozta a bíró és a jegyzőkönyvvezető nyilatkozatát abban a körben, hogy a per folyamán házastársi vagy egyéb kapcsolatban álltak-e. Az indítványozó hivatkozott arra, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta valamennyi bizonyítékát. Mivel a Siófoki Járásbíróság iratai között a keresetlevél mellékleteként F/4., F/5. és F/6. sorszám alatt csatolt iratok nem találhatók meg, a perdöntő jelentőségű indítványozói dokumentumokat valaki eltüntette, a bíróság határozatát ennek hiányában hozta meg. Nézete szerint a bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének. Nincs utalás arra, hogy a sikeres fűtéspróba elvégzését cáfoló

és az alperes szerződésszegését alátámasztó bizonyítékokat a bíró miért mellőzte. A tárgyalás tisztességeségét befolyásolta a bíró tárgyalásvezetési stílusa, a felekkel kapcsolatos pervezetési intézkedései, a jegyzőkönyv tartalmának megállapítása. Az elsőfokú bíróság eljárásának észszerűtlenül elhúzódása miatt a jogerősen megítélt követelést nem lehetett behajtani.

- [13] Az alperes bíróság a kereset elutasítását kérte, mivel álláspontja szerint a bíróság az alapper lefolytatása során sem az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát, sem a per észszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát nem sértette meg. Előadta, hogy a per észszerű időn belül történő befejezéséhez való jog sérelmére alapított igény elbírálásakor a joggyakorlat szerint az egész eljárás időtartamát kell vizsgálni. Az eljárás hossza szempontjából észszerű idő az az idő, amely alatt az adott ügy elbíráható, ez pedig a konkrét jogvita kereteitől, elsősorban a kereset és az ellenkérelem által behatárolt bizonyítási eljárás terjedelmétől függ, nem pedig a felek szubjektív érzetétől. A 2012. január 16. napján indult eljárás jogerősen 2014. június 12. napján befejeződött, inaktív időszak az eljárásban nem volt, a bíróság az eljárásban szakértői és tanúbizonyítást is felvett. Ez a pertartam az alperes bíróság álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárásra tekintettel nem tekinthető az észszerű határidő túllépésének. Hivatkozott arra, hogy a bíróság a perbe vitt jogról dönt, nem figyeli és nem feladata figyelni azt, hogy az adott peres eljárásban a felek vagyonaiból a követelés végrehajtható-e. Amennyiben nincs végrehajtható vagyon, az a bíróság magatartásától teljesen független tény, amely semmiképpen nem állhat okozati összefüggésben a bíróság peres eljárásban lefolytatott magatartásával. Az ügyben az átszignálást követően, a kereset előterjesztését követő két hónappal tárgyalást tűzött a bíróság, ez az eljárás elhúzódását nem okozhatta. Az indítványozó keresetében állított eljárási szabálysértések nem alapozhatják meg a tisztességes eljárás sérelmét. A kártérítési perben a bíróság nem rendkívüli jogorvoslati fórum, ezért az alapeljárás lefolytatásával kapcsolatos eljárásjogi és a bizonyítékok értékelésére vonatkozó sérelmek nem képezhetik tárgyát. A bíró döntési kompetenciájába tartozik arról határozni, hogy a jogvita elbírálása szempontjából konkrétan milyen bizonyítás felvételét tartja szükségesnek. A bírói mérlegelés körébe tartozik a bizonyítás eredményének értékelése is. Önmagában az, hogy a fél nem ért egyet az adott bizonyíték felvételének szükségességével vagy a bizonyítás eredményének értékelésével, nem teszi a bíróság eljárását jogellenessé. Nem róható a bíróság terhére, hogy a szemletárgy birtokosai közreműködésének biztosítása bírói intézkedést tett szükségessé. Az indítványozó az általa indítványozott bizonyítások lefolytatására mint a perek tisztességes lefolytatásához és észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő joga sérelmét megalapozó körülményekre alappal nem hivatkozhat szükségtelenség okán.
- [14] Az indítványozó az eljárás elhúzódása miatt a Pp. 114/A. § alapján kifogással nem élt, jogorvoslati jogát nem merítette ki. Az eljáró bíró a tájékoztatási kötelezettségét nem sértette meg; a jogi képviselővel eljáró felperes a per adatai alapján megállapíthatóan tisztában volt a bizonyítandó tényekkel és a bizonyítási teherrel, a joggyakorlat szerint ilyen esetben formális írásbeli tájékoztatás elmaradása esetén nem sérül a fél tisztességes eljárás lefolytatásához fűződő joga. A jegyzőkönyvvel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy az indítványozó nem élt jogorvoslattal, a jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelmet nem terjesztett elő. A bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett. Azon körülmény, hogy az iratok között az F/3–F/5 mellékletek nem szerepelnek, nem jelenti azt, hogy a per folyamatban léte alatt ne képezték volna a per anyagát, illetve a bíróság azok tartalmát a bizonyítékok mérlegelése körében ne értékelte volna. Ezt támasztja alá, hogy arra az előzményper alperese is hivatkozott, valamint a bíróság ítéletének indokolása is utal az F/3 sz. melléklet bizonyítékként történő értékelésére.
- [15] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy nem sérült az indítványozónak a per észszerű befejezéséhez való joga. A jogerős döntés 29 hónap alatt megszületett, ami az ügy sajátosságaira (beszámítási kifogás, széles körű szakértői bizonyítás) és az átlagos elintézési időre tekintettel nem tekinthető észszerű időn túlinak. A perben nem volt inaktív időszak sem, a tanúk nem megfelelő együttműködése nem róható a bíróság terhére. A szakértői bizonyítás az ügyszökhöz tartozó témában folyt; az indítványozó maga is kezdeményezte szakértő kirendelését.
- [16] Az eljárás tisztességével kapcsolatban a bíróság rámutatott arra, hogy a Pp. 2.§ (3) bekezdésre alapított igény nem az alapperben elkövetett egyes eljárási szabálysértéseken alapul, ezért az indítványozó által hivatkozott egyes eljárási szabálysértések (pl. a szakértőt kirendelő végzés hiányosságai) a kártérítési per eldöntése során nem bírhatnak jelentőséggel. Az eljáró bíró pártatlanságának megkérdőjelezésére nem látott alapot a bíróság, az eljáró bíró elfoglaltsága az alapeljárás során az indítványozóban sem merült fel, kizárási okot sem jelentett be vele szemben. A bíróság az ítélet írásba foglalása során észlelte, hogy a keresetlevél F/4.–F/6. sorszámú mellékletei a többi irattal együtt le nem fűzött, az akta végén található szakértői vélemény mögött találhatóak. Az iratok valóban nem minden esetben számsorrendben kerültek lefűzésre, ez azonban a felperes tisztességes eljáráshoz való jogát semmilyen módon nem sérti. Az indítványozó az előzményperben nem kérte a Pp. 118. § (2) vagy (3) bekezdése alapján a jegyzőkönyv kiegészítését, ennek hiányában a jegyzőkönyvezés hibájára a

tisztességes eljáráshoz fűződő joga megsértése keretében nem hivatkozhat. A bíróság mellőzte az eredetileg ügyszóhoz rendelt bíró és a bírósági ügyintéző esetleges rokon kapcsolatának felderítésére irányuló bizonyítási indítványát, mivel annak bizonyítottsága esetén sem lehetne pusztán azon körülményből, hogy egyes (nem valamennyi) jegyzőkönyvet leíró személy az alperessel kapcsolatban áll, a bíró elfogultságára következtetni egyéb erre utaló adat hiányában. A rokon kapcsolat fennállta a vezetéknev azonosságából nem következik.

- [17] A bíróság azt is megállapította, hogy az alperes bíróság a Pp. 3.§ (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségét sem sértette meg. Az ítélet indokolása szerint nem volt olyan, az indítványozó által bizonyítandó tény, melynek bizonyíthatatlansága az indítványozó terhére esett volna. Azt, hogy volt-e sikeres fűtéspróba, az alperes tartozott bizonyítani, mivel nemleges tény bizonyításának nincs helye. A jogerős ítéletben kifejtettek szerint a bíróság az alperes által felajánlott bizonyítékok alapján fogadta el bizonyított ténynek a fűtés üzemképes állapotát. Az indítványozó arra való hivatkozása körében, hogy őt a bíróság „bizonytalanságban tartotta” a bíróság kifejtette, hogy a polgári per sajátossága, hogy a bíró a jogvitában csak a per végén, a felek álláspontjának megismerése és a bizonyítás lefolytatása után foglal állást. Ennek megsértése esetén a bíró prejudikál, ami etikai és fegyelmi felelősségét egyaránt megalapozhatja. A Pp. 224.§ (1) bekezdése határozza meg, hogy az ítélet indokolása milyen követelményeknek kell, hogy megfeleljen. Ha ezeknek nem felel meg, úgy az ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlan, és hatályon kívül helyezése indokolt, azonban ez nem az eljárás tisztességes lefolytatása körébe tartozó kérdés. Tekintettel arra, hogy az előzményperben eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet nem helyezte hatályon kívül, a bíróságnak nincs jogköre arra, hogy állást foglaljon abban a kérdésben, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének megfelelően eleget tett-e. A bíróság megjegyezte, hogy az ítélet indokolásának a per elbírálása során jelentős körülményekre, és nem a felek által jelentősnek tartott körülményekre kell vonatkoznia. Ahogyan arra az alperes bíróság is hivatkozott, a Pp. 2. § (3) bekezdése szerinti per nem tekinthető rendkívüli jogorvoslatnak, így a bíróság azt nem vizsgálhatja, hogy az előzményper bírósága a bizonyítékokat miként értékelte. A bíróság megállapította, hogy az eljárás egészének vizsgálata alapján annak tisztességtelensége nem volt megállapítható.
- [18] A bíróság az indítványozó vagyoni kártérítés iránti kereseti kérelmét nem találta megalapozottnak, ezért a keresetet elutasította.
- [19] 2.4. Az elsőfokú ítélettel szemben az indítványozó nyújtott be fellebbezést. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú döntés indokolását kiegészítve utalt arra, hogy a Pp. 2. § (3) bekezdésében foglaltak alapján az (1) bekezdés szerinti jogok megsértése esetén a fél méltányos elégtételt biztosító kártérítésre akkor jogosult, ha a jogsértéssel okozott sérelem a jogorvoslati eljárásban nem orvosolható. Az indítványozó az általa előadottak alapján a tisztességes eljáráshoz való joga sérelmét arra alapította, hogy a Siófoki Járásbíróság keresete tárgyában számára kedvezőtlen döntést hozott, melynek oka a perben előadott eljárási szabálysértések és az ügyben eljáró bíró elfogultsága volt. Az előzményper elsőfokú eljárása során az indítványozó a perben eljáró bíró kizárására elfogultsága miatt kérelmet nem terjesztett elő. Az általa hivatkozott sérelmek valóságának megítélése és az ezekkel esetlegesen okozott hátrány erre irányuló kérelem alapján a jogorvoslati eljárásban lett volna orvosolható, melyre az adott ügyben eljáró másodfokú bíróságnak volt hatásköre. A per iratai alapján megállapítható, hogy a felperes a Siófoki Járásbíróság ítélete elleni fellebbezésében az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértéseire és az eljáró bíró elfogultságára nem hivatkozott, ezért ezekre alapítva utóbb, méltányos elégtételt biztosító kártérítési igény érvényesítése kizárt. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a perben megalapozottnak mellőzte a Siófoki Járásbíróság eljárása jogszerűségének, a bírósági ügyintéző és a kizárási okot bejelentő bíró közötti kapcsolat vizsgálatát. Erre tekintettel az indítványozó alaptalanul kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet részletesen nem tartalmazza az előzményper elsőfokú eljárásával kapcsolatos kifogásait és bizonyítékait.
- [20] Mivel a perben a bíróságnak nem volt feladata és hatásköre sem arra, hogy az iratok alapján felülbírálja az indítványozó által sérelmezett eljárást, a kártérítési ügy eldöntése szempontjából irreleváns, hogy a sérelmezett eljárás jogerős befejezését követően évekkel később beszerzett iratai hiányosak voltak-e. Erre tekintettel az indítványozónak az alapügy összefűzött irataiban a keresetlevél F/4–F/6 sorszámú mellékleteinek hiányával, majd azok utóbb az összefűzetlen iratok között való fellelésével kapcsolatos kifogásai a per eldöntése szempontjából jelentőséggel nem bírnak. Alaptalanul kifogásolta az indítványozó azt is, hogy a perben az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a sérelmezett ügyben eljáró másodfokú bíróság eljárását és döntését, valamint azt, hogy a perújítási eljárásban is történt-e jogsértés, perújítási kérelme és fellebbezése elutasítása jogszerű volt-e. A bíróságnak a perben a kereset alapján nem volt feladata és hatásköre sem a sérelmezett ügyben a fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság és a rendkívüli perorvoslati ügyben eljáró bíróságok eljárásának, döntésének felülvizsgálatára sem.

- [21] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet (a fellebbezéssel érintett részében) helyben hagyta.
- [22] Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[23] 3. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz; indítványában a Kúria, a Fővárosi Ítéltábla, valamint a Fővárosi Törvényszék döntésének megsemmisítését egyaránt kérte, az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének, 28. cikkének, C) cikk (1) bekezdésének, R) cikk (2) bekezdésének, valamint T) cikk (3) bekezdésének a sérelmére hivatkozva.

[24] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok az ügyében lefolytatott per során nem biztosították számára maradéktalanul a Pp. 2. § (1) bekezdése és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által előírt alapjogait, ezért a különböző fokú bírósági eljárásokban elszenvedett jogsérelmeit 10 pontban foglalta össze az alábbiak szerint.

„Bizonyítással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása, ill. lényegesen félrevezető tájékoztatás adása miatti bekövetkezett alapjogsérelem”. Az indítványozó állítása szerint a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről a per lényegét illetően semmilyen tájékoztatást nem kapott; ezirányú kérdésére azt a választ kapta, hogy „a per jelen állása szerint nincs olyan tény, amelyet a felperes köteles lenne bizonyítani.” Ez benne azt a tudatot keltette, hogy a keresete jogosságát megfelelően bizonyította. Nézete szerint a tájékoztatás elmaradása és a félrevezető tájékoztatás korlátozta a bizonyítási eljárásban való részvételét, amivel az alperes bíróságot jogtalan előnyhöz juttatta, és ezzel megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz, a fegyverek egyenlőségéhez való jogát [a] pont].

„A szabad rendelkezéshez való jog lényeges korlátozása miatt bekövetkezett alapjogsérelem”. E körben az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének és 28. cikkének sérelmét állította azon okból, hogy – kereseti kérelme ellenére – a bíróság csak az előzményper elsőfokú eljárás jogszerűségét vizsgálta, a másodfokú és a perújítási eljárását nem. Állítása szerint a másodfokú eljárásban sem tájékoztatták őt megfelelően, a bizonyítékait „elferdítették” vagy ignorálták; ezt pedig vizsgálni kellett volna a kártérítési perben. Az indítványozó álláspontja szerint a perben eljáró bíróságok a kereset tartalmát tévesen állapították meg, ami a Pp. 2. § (1) bekezdésének és 206. § (1) bekezdésének előírásaiba ütközik. A Kúria álláspontja a szabad rendelkezéshez való jogát korlátozta, amelyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti, a tisztességes eljáráshoz való joga biztosít. Álláspontja szerint a peres eljárás tisztességességét csak az eljárás egészének a vizsgálata alapján lehet eldönteni, ezért kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a perújítási eljárás vizsgálatának szükségességét [b] pont].

„Az előzményper tisztességességét megállapító ítélet alkotmányosértő indoklása”. A Fővárosi Törvényszék megállapítása szerint az előzményperben „nem volt olyan [az indítványozó] által bizonyítandó tény, amelynek bizonyíthatatlansága [az indítványozó] terhére esett volna. Azt, hogy volt-e sikeres fűtéspróba, az alperes tartozott bizonyítani, mivel nemleges tény bizonyításának nincs helye.” Az a jogi álláspont, mely szerint az indítványozó nem bizonyíthatta az előzményperi eljárásban azt, hogy az alperes megszegte a sikeres fűtéspróba teljesítése iránti szerződéses kötelezettségét, sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését, mivel nem jelöli meg, hogy ez milyen jogszabályi rendelkezésen alapul. Az indítványozó álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék az előzményper tisztességességét vizsgáló bizonyítási eljárásban hivatkozás nélkül kizárta valamennyi előterjesztett bizonyítékát és érvelését a bizonyítékok köréből. Ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogot is formálissá tette. A Pp. 221. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenesnek állított értelmezésével megsértette az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való alapjogát és ezen keresztül az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését is. Az ítéletet a Fővárosi Ítéltábla formális eljárásban bírálta el és a tisztességtelen eljárásban hozott elsőfokú ítéletet – annak helyes indoklására való tekintettel – helyben hagyta a másodfokú bíróság. A Kúria a kérdésben nem foglalt állást [c] pont].

„Az előzményper észszerű időn belül történt befejezését vizsgáló bizonyítási eljárásban a jelen perben előterjesztett felperesi bizonyítékok teljeskörű ignorálása – fegyverek egyenlőségének sérelme” vagyis az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértése. Az indítványozó állítása szerint az elsőfokú bíróság ítéletében nem indokolta meg, hogy a keresetleveléhez csatolt 41 oldalas bizonyítási anyagot, melyhez 72 db okirati mellékletet+ 1 db perdöntő jelentőségű hangfelvétel tartozott, milyen okból kifolyólag mellőzte [d] pont].

„Az előzményper tisztességességét a tájékoztatási kötelezettség teljesítése körében megállapító ítélet alkotmányosértő indoklása”, amely a tisztességes eljáráshoz való jogot sérti. Az indítványozó álláspontja szerint amiatt, hogy az előzményperben nem tájékoztatták a bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítási teherről, a konkrét jogvitára egyediesített tájékoztatást nem kapott, valamint a szakértői bizonyítással összefüggő tájékoz-

tatás is elmaradt, az eljárás nem volt tisztességes. Az indítványozó álláspontja szerint a kártérítési per elsőfokú bírósága alkotmányértő érveléssel állapította meg az előzményper eljárásának tisztességességét az alperes bíróság tájékoztatási kötelezettsége teljesítése vonatkozásában [e] pont].

„Az előzményperi 3.P.20.043/2012/68.sz. ítélete jogszerűségi vizsgálatának elutasítása alkotmányellenes érvelés alapján – az Alaptörvény 28. cikk rendelkezéseinek megsértése”. Az indítványozó álláspontja szerint a kártérítési per elsőfokú bíróságának feladata lett volna annak a vizsgálatára is, hogy az alperes bíróság a határozatának meghozatalakor eleget tett-e a Pp. 221. § eljárási szabálya Alaptörvénynek megfelelő alkalmazásának, de ezt nem tette. A bíróság szerint az előzményper elsőfokú eljárásának bizonyítékértékelésre vonatkozó megállapításait az előzményperben benyújtott fellebbezés során lehetett vizsgálni, a kártérítési perben már nem. Az indítványozó érvelése szerint az előzményper elsőfokú ítélete jogszerűségi vizsgálatának mellőzését a bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdése és a Pp. 2. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenes értelmezésével indokolta. Ezzel megsértette az Alaptörvény 28. cikk (1) bekezdése rendelkezését és ezen keresztül az Alkotmány R) cikk (2) bekezdését is. A Fővárosi Ítéletábrla az alkotmányos jogokat sértő elsőfokú ítéleti indoklást e körben formális eljárásban hatályban tartotta, ezért mindkét ítélet megsemmisítése indokolt. [f] pont].

„Okirati bizonyítékok bírósági kezelésével kapcsolatos kirívó jogsértés” az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog megsértése. Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék polgári kezelőirodában azt tapasztalta, hogy az előzményper keresetleveléhez csatolt 22 db melléklet közül hiányoznak az F/4-F/6 jelű iratok, melyek közül az F/5 céges levél perdöntő bizonyítéknak számított. Az iratok hiányára vonatkozólag az alperes bíróság jogi képviselője a bíróság felszólítására sem tudott magyarázatot adni. Az indítványozó erre alapozta a vagyoni kártérítésre vonatkozó igényét. Az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig a helyzet nem változott, további bizonyításra a bíróság nem kötelezte az indítványozót. A keresetet a törvényszék elutasította, azzal az indokkal, hogy a „bíróság az ítélet írásbafoglalása során észlelte, hogy a keresetlevél F/4–F/6 mellékletei a többi irattal együtt le nem fűzött, az akta végén található szakértői vélemény mögött találhatóak. Az iratok valóban nem minden esetben számsorrendben kerültek lefűzésre, ez azonban a felperes tisztességes tárgyaláshoz való jogát semmilyen módon nem sérti.” Az indítványozó az ítélethirdetés után megvizsgálta a hivatkozott iratokat és arra a megállapításra jutott, hogy azok nem az általa eredetileg benyújtott iratok, hanem csak annak másolatai. Az indítványozó fellebbezésében hivatkozott erre, a másodfokú bíróság álláspontja szerint: „Mivel jelen perben a bíróságnak nem volt feladata és hatásköre sem arra, hogy az iratok alapján felülbírálja a felperes által sérelmezett eljárást, a jelen ügy eldöntése szempontjából irreleváns, hogy a sérelmezett eljárás jogerős befejezését követően évekkel később beszerzett iratai hiányosak voltak-e. Erre tekintettel a felperesnek az alapügy összefűzött irataiban a keresetlevél F/4–F/6 sorszámú mellékleteinek hiányával, majd azok utóbb az összefűzetlen iratok között való fellelésével kapcsolatos kifogásai a jelen per eldöntése szempontjából jelentőséggel nem bírnak.” Az indítványozó álláspontja szerint azzal, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalás berekesztése után „talált” dokumentum-hamisítványokat szabályosan előterjesztett bizonyítéknak fogadta el, megsértette a tisztességes tárgyaláshoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogát.

„Ítélethozatal a tisztességes eljáráshoz való jog halmozott megsértésével”. Az indítványozó álláspontja szerint, miután a bíróság a tárgyalás berekesztése után találta meg a hiányzó F/4–F/6 számú bizonyítékokat, ezért köteles lett volna újra megnyitni a tárgyalást, hogy az eljárásban szereplő adatokat és dokumentumokat teljes mértékben megismerhesse. A bíróságnak ki kellett volna azt is vizsgálnia, miként jutottak a korábban bizonyítottan eltűnt iratok az aktába a tárgyalás berekesztése után, valamint, hogy azok mennyire hitelesek. Álláspontja szerint utólag ki is derült, hogy a lefűzetlenül talált dokumentumok hamisítványok. „A bíróság ezen a jogsértésen keresztül az alperest jogtalan előnyhöz juttatta. Tudatos cselekményről van szó, ami a bíróság pártatlanságának a követelményét sérti. Ezzel sérült a fegyverek egyenlőségéhez fűződő alapjogom” [h] pont].

„Jogértelmezés körében elkövetett alkotmányértés” a Pp. 2. § (3) bekezdése önkényesen kitágított értelmű alkalmazásával, amely az Alaptörvény 28. cikkét sérti. Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság a kártérítési bíróság illetékességének a hiányát állapította meg annak kimondásával, hogy az indítványozó „kártérítésre akkor jogosult, ha a jogsértéssel okozott sérelem a jogorvoslati eljárásban nem orvosolható”. Az ítéletábrla álláspontja szerint a hivatkozott sérelmek valóságának megítélése és az ezekkel esetlegesen okozott hátrány a jogorvoslati eljárásban lett volna orvosolható, melyre az előzményperben eljáró másodfokú bíróságnak volt hatásköre. Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletábrla a jogalkotó szándékától eltérően értelmezte a Pp. 235. § (1) bekezdését is, ezzel az Alaptörvény 28. cikkének és R) cikk (2) bekezdésének a sérelmét idézte elő. Az ítéletábrla szerint a bíróságnak a kártérítési perben a kereset alapján nem volt feladata és hatásköre az előzményperben eljáró másodfokú bíróság és a rendkívüli perorvoslati ügyben eljáró bíróságok eljárásának, döntésének felülvizsgálatára. Ezzel megakadályozta, hogy az indítványozó keresetével érdemben bírósághoz

fordulhasson, amellyel megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését, mert jogellenesen korlátozta a jogorvoslathoz való jogát [i] pont].

„Jogértelmezés körében elkövetett alkotmányosértés a Pp. 206. § (1) bekezdés előírásának önkényesen szűkített értelmű alkalmazásával”, mely az Alaptörvény 28. cikkének, és ezen keresztül az R) cikk (2) bekezdésének a megsértését okozza. Ez érinti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog körében a fegyverek egyenlőségének elvét is [j] pont].

- [25] Az indítványozó kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel a bíróságot a döntés végrehajtásának a felüggesztésére.
- [26] 4. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [27] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett, az indítványozó érintettnek tekinthető, jogorvoslati jogát kimerítette.
- [28] 4.1. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése (1b) bekezdésének e) pontja szerint az indítványnak indokolnia kell, hogy a sérelmezett bírói döntés miért sérti az Alaptörvény megjelölt rendelkezését. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdése, C) cikk (1) bekezdése, valamint T) cikk (3) bekezdése sérelmének vonatkozásában az indítvány semmilyen indokolást nem tartalmaz; az R) cikk (2) bekezdésének sérelmét is csak állítja az indítványozó, de ezzel kapcsolatban önálló érvet nem hoz fel.
- [29] 4.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján akkor lehet az Alkotmánybírósághoz fordulni, ha a bíróság döntése „az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti”. Az Alkotmánybíróság – többek között – már a 3121/2015. (VII. 9.) AB határozatában rögzítette, hogy „mindazok az indítványi elemek, melyek nem Alaptörvényben biztosított jog sérelmét állítják, hanem valamely államcél vagy egyéb alaptörvényi rendelkezés megsértésének megállapítására irányulnak, alkotmányjogi panasz keretében nem bírálhatók el” [lásd: Indokolás [89]]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikke a bíróságoknak címzett jogértelmezési segéd szabály, amely nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére önmagában hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani. [lásd pl. legutóbb: 3138/2024. (IV. 12.) AB végzés, Indokolás [17]; a korai döntések közül 3350/2012. (XI. 19.) AB végzés, Indokolás [4]].
- [30] Ugyanezen okból nem lehet egyébként alkotmányjogi panaszt benyújtani az indokolás [32] bekezdésében megjelölt alaptörvényi rendelkezésekre hivatkozva sem.
- [31] Mindezekből következően az Alkotmánybíróság a továbbiakban az indítványnak csak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének a sérelmét állító részét vizsgálhatta.
- [32] 4.3. Az Abtv. 29. §-a szerint „az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.” Ez alternatív feltétel, bármelyik megléte indokot ad a befogadásra. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének a sérelméhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróság kialakult, számos döntésében megfogalmazott gyakorlatához képest alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek tekinthető kérdést az indítványozó nem fogalmazott meg. Ebből következően a testület a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítványban felhozott érvek következtében felmerülhet-e olyan szempont, amely alapján megkérdőjelezhető, hogy a bírói döntések megfelelnek az Alaptörvénynek.
- [33] 4.4. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is utal azon gyakorlatára, mely szerint „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel [3170/2014. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [8]]. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [lásd: 3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]].” „A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Miként az Alaptörvény [...] fent idézett rendelkezéseiből is kitűnik, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmaguk-

ban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [...]. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[14]}.

- [34] 4.5. Mindezekből következik, hogy az Alkotmánybíróság kizárólag a kártérítési per eljáráshoz kapcsolódóan vizsgálhatta az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét. Annak eldöntése, hogy a kártérítési per bírósága az előzményper eljárását mennyiben vizsgálhatja felül (pl. vizsgálhatja-e, hogy az előzményperben első fokon hozott döntés tartalmazott-e megfelelő indokolást) a bíróság jogértelmezési, ténymegállapítási kompetenciájába tartozó, törvényességi és nem alkotmányossági kérdés. A kártérítési perben eljáró bíróságoknak e körben hangsúlyosan figyelemmel kellett lenniük az ügyben alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 349. §-ára, mely szerint az „okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette”. A bíróságoknak erre tekintettel kellett vizsgálniuk, hogy az indítványozó által állított, az előzményperben bekövetkezett eljárási jogsértések orvosolhatóak lettek volna-e az előzményperben, és az indítványozó élt-e a jogorvoslat lehetőségével. Mindezek alapján az indítvány *f)*, *i)* és *j)* pontjában foglalt, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértésével kapcsolatos állítások alapján nem merül fel olyan körülmény, amely a bírósági eljárás tisztességes voltát kétségbe vonná.
- [35] 4.6. Leegyszerűsítve, a bírósági eljárás jellegéből fakadóan a felperesnek a kereset indításakor elő kell terjesztenie azon bizonyítékokat, amely állításait alátámasztja, az alperesnek pedig nyilatkoznia kell a keresetben foglalt állításokról, bizonyítékait szintén előterjesztve. A bíróság értékeli ezeket és ha szükségesnek látja, bizonyítást rendelhet el. A bírósági eljárás pártatlansága megköveteli, hogy az eljárás során a felperes és az alperes állításait ugyanolyan módon – a bizonyítottság alapján – értékelje a bíróság; indokolt álláspontját pedig döntésében közli. A bíróság tájékoztatási kötelezettsége abban a körben szükséges, amennyiben a felek által benyújtott bizonyítékok alapján, azok ellentmondásossága folytán nem tudja véleményét kialakítani. Ugyanakkor a bíróság csak döntésében (ítéletében) közölheti, hogy melyik fél bizonyítását fogadta el. Mindezeket figyelembe véve az indítvány *a)*, *c)* és *e)* pontjában felvetettek alapján nem merül fel olyan körülmény, amely a bírósági eljárás tisztességes voltát kétségbe vonná, így az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét valószínűsíteni.
- [36] 4.7. A keresetlevélben foglaltak, illetve a bizonyítékok értékelése, az ezekből fakadó következtetések levonása az eljáró bíróságok feladata. A bíróság a per eldöntése szempontjából más jelentőséget tulajdoníthat egyes bizonyítékoknak vagy tényeknek, mint az azt benyújtó illetve arra hivatkozó fél; ez ténymegállapítási és bizonyíték értékelési, azaz szakjogi, törvényességi és nem alkotmányossági kérdés. Nem alapozhatja meg a döntés alaptörvény-ellenességét pusztán az, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróság bizonyítékértékelésével, illetve más jelentőséget tulajdonít egyes tényeknek, mint az indítványozó. Mindezek alapján az indítvány *d)*, *g)*, *h)* pontjaiban felvetettek alapján sem merül fel olyan körülmény, amely a bírósági eljárás tisztességes voltát kétségbe vonná, így az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét valószínűsíteni. Ugyanígy szakjogi, törvényességi kérdés, hogy az eljáró bíróságok a kereset alapján csak az előzményper elsőfokú eljárását tartották vizsgálhatónak, a másodfokú eljárást és a perújítási eljárást nem vizsgálták [indítvány *b)* pontja].
- [37] 4.8. Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok nem tettek eleget indokolási kötelezettségüknek sem [pl. indítvány *d)* pontja]. E körben az Alkotmánybíróság utal arra a következetes gyakorlatára, mely szerint nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy a jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon [lásd pl.: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]; 3430/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [19]]. A „tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az alkotmánybírósági

gyakorlat szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik azonban a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az Alkotmánybíróság azt nem vizsgálhatja, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, csak azt értékelheti, hogy a bíróság a döntésében az eljárásban részt vevő feleknek az ügy érdemi, lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapos-sággal megvizsgálta-e, és értékelő tevékenységéről számot adott-e {lásd hasonlóan: 3159/2018. (V. 16.) AB ha-tározat, Indokolás [31]; 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}.

- [38] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogásolt döntések tartalmaznak indokolást mind az ügy szem-pontjából jelentőséggel bíró eldöntendő kérdések (így az előzményper hosszának észszerűsége, illetve az előz-ményper egyes eljárási elemeinek vizsgálhatósága) vonatkozásában, mind az egyes bizonyítékok értékelése körében. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-elle-nességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [39] 4.9. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének a sérelmét amiatt állította, hogy az eljáró bíróságok nem vizsgálták felül az előzményper bíróságának eljárást, ezzel „formálissá tették” a jogorvoslathoz való jogát. A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére irányuló eljárás önálló (kártérítés megállapítására irá-nyuló) eljárás, nem pedig az előzményper jogorvoslati eljárása. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozót a perben (és ugyanígy az előzményperben) megillette a jogorvoslathoz való jog és élt is ezzel a jogával.
- [40] Az Alkotmánybíróság végzésének 4.5. – 4.9. pontjában (Indokolás [38]–[43]) foglaltak alapján megállapítható, hogy az indítványnak az Alaptörvény XXVII. cikk (1) és (7) bekezdésének sérelmére alapozott része nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadási követelménynek.
- [41] 5. Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Abtv. 27. § (1) bekezdésé-nek a) pontjára, 29. §-ára és 52. § (1) bekezdése (1b) bekezdésének e) pontjára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjaira tekintettel – visszautasította.

Budapest, 2024. december 3.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2924/2021.

